

/Asplund

Arkitekttävling om
Stockholms Stadsbibliotek

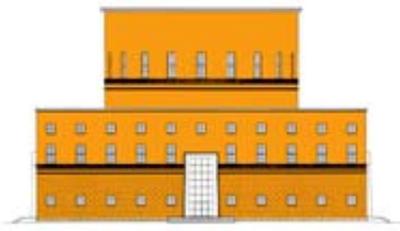


Juryns rapport

Slutligt resultat av
allmän arkitekttävling
i två steg

Stockholm november 2007





I maj 2006 beslöt Stockholms kommunfullmäktige att staden ska genomföra en öppen internationell arkitekttävling om en tillbyggnad av stadsbiblioteket i Stockholm. Visionen är att biblioteket ska bli en offentlig märkesbyggnad av högsta arkitektoniska kvalitet med Gunnar Asplunds byggnad och den nya delen i en samlad komposition.

Juryns uppdrag har varit att finna ett förslag av en så hög arkitektonisk och konceptuell klass att det tillsammans med Asplunds världsberömda bibliotek bildar en sådan helhet att den kan placera staden på den internationella arkitektoniska scenen. Det nya tillägget ska visa pregnans, synlighet och arkitektonisk originalitet så att den kan försvara sin plats intill Asplundhuset och samtidigt ingå i funktionell symbios med den stora ikonen.

Juryn valde i februari 2007 sex förslag från första omgången i tävlingen som skulle vidareutvecklas i ett andra steg av tävlingen. I maj fick de tävlande nya instruktioner. Juryn underströk de ledord som funnits med genom hela tävlingen; att det nya biblioteket ska vara *öppet, ljus* och *kommunikativt* med alla de moderna funktioner som idag fattas i stadsbiblioteket. Arkitekterna skulle också lösa ett antal frågor som är viktiga för projektets genomförande.

Öppen, djärv och *genomförbar* har varit ledorden för processen liksom för projektet. Att det existerar en motsättning mellan djärv och genomförbar är juryn väl medveten om, det ligger i själva förutsättningen för arbetet. Processen ska kännetecknas av högsta möjliga öppenhet med tillhörande debatt. Därför har förslagen och underlagen för tävlingen hela tiden funnits tillgängliga för alla – genom utställningar för stadens invånare och besökare samt på Internet. De sex finalistförslagen har sedan i september varit utställda på stadsbiblioteket och andra platser i staden, samtligt material har också funnits tillgängligt på stadens och Sveriges Arkitekters hemsida.

Juryn har nu tagit beslut om det förslag som den anser på bästa sätt uppfyller de önskemål som formulerats i tävlingsprogram och direktiv och rekommenderar det för utförande. Ett steg närmare förverkligandet av ett nytt stadsbibliotek har tagits men det återstår ytterligare många steg innan ett nytt bibliotek står klart. Juryn hoppas att dess arbete, med val, tävlingsprogram och rapporter skapar en god grund för dem som nu tar över när juryns arbete har avslutats. År 2013 planeras biblioteket att invigas.

Juryn vill tacka alla tävlande för deras arbete.

TÄVLINGEN

Stockholms stad har genomfört en arkitekttävling i två steg, varav det första genomfördes som en allmän internationell tävling, om en tillbyggnad till Stockholms stadsbibliotek ritat av Gunnar Asplund. Tävlingsens mål var att resultera i en arkitektoniskt högklassig komposition där Asplunds bibliotek ingår i en samlad biblioteksfunktion. Biblioteket ska fyrdubbla sina publika lokaler. Till det existerande biblioteket, med dess speciella kvaliteter och unika värden, ska läggas en byggnad med funktioner för dagens och framtidens läsande och lärande. Biblioteket ska bli en offentlig och levande byggnad, öppen för alla, under alla tider på dygnet och stimulera till möten, samtal, litterära upplevelser och studier.



Flygbild från tävlingstomten

Tävlingen i sin helhet syftar till att finna ett förslag av högsta arkitektoniska kvalitet,

- med ett koncept starkt nog att tåla en dynamisk genomförandeprocess,
- som ger underlag för en detaljplaneprocess,
- och ger möjlighet till att i enlighet med LOU handla upp en arkitektjänst för fortsatt projektering och genomförande av projektet.

Tävlingens första steg syftade till att finna koncept och idéer att utveckla i tävlingens andra steg. Juryn valde sex förslag med starka koncept och kvaliteter som de bedömde kunde utvecklas. De sex anonyma arkitektkontoren gavs nya instruktioner, som både var generella och individuella, som stöd för arkitekternas fortsatta arbete. Steg två i tävlingen syftade till att konkretisera idéerna och koncepten. Den stora utmaningen för arkitekterna i detta skede av tävlingen var att på ett trovärdigt sätt visa att deras förslag var genomförbara och skulle tåla en fortsatt utvecklings- och genomförandeprocess.

Tävlingens första steg var helt öppet. Drygt 6.000 arkitekter från cirka 120 länder registrerade sig. Tävlingspråket är engelska. 1.170 förslag kom in som godkändes och bedömdes av juryn.

De sex utvalda förslagen fick sina nya instruktioner 20 maj. Den 14 september hade samtliga lämnat in utvecklade förslag som juryn godkände.

Juryn består av:

- Krister Schultz, exploateringsdirektör, Exploateringskontoret, juryns ordförande
 - Karin Jonsson, projektledare, Stadsledningskontoret
 - Inga Lundén, stadsbibliotekarie, Kulturförvaltningen
 - Sten Wetterblad, fastighetsdirektör, Fastighetskontoret
 - Ingela Lindh, stadsbyggnadsdirektör, arkitekt MSA Stadsbyggnadskontoret
 - Per Kallstenius, stadsarkitekt, arkitekt SAR/MSA, Stadsbyggnadskontoret
 - Maija Berndtson, stadsbibliotekarie, Helsingfors
 - Jan Söderlund, professor och arkitekt SAFA, Helsingfors
 - Christer Larsson, stadsbyggnadsdirektör, arkitekt SAR/MSA, Malmö
 - Kjetil Thorsen, arkitekt MNAL, utsedd av Sveriges Arkitekter
 - Adam Caruso, architect, utsedd av Sveriges Arkitekter
- Juryns sekreterare är Katarina Nilsson, Sveriges Arkitekter.

Göran Långsved, f d markdirektör, markkontoret, Stockholms stad, var ordförande i det första steget av tävlingen.

En politisk referensgrupp har följt juryarbetet. Den består av representanter från partier i Stockholms kommunfullmäktige: Madeleine Sjöstedt (fp), ordförande, Cecilia Brinck (m), Py Börjesson (s), Stig Dederling (v), Ann Mari Engel (v), Inga-Märta Fröman (kd), Roger Mogert (s), Jessica Nyberg (kd), Mikael Söderlund (m), Torkel Tigerschiöld (mp), Kerstin Wickman (mp) och David Wästberg (fp).

Juryn har under arbetet, genom Fastighetskontoret, gjort bedömningar och analyser av förslagen vad gäller tillgänglighet, miljö, konstruktion, brand och ekonomi.

Till stöd för juryns bedömning har också 3D-modeller gjorts av samtliga förslag, genom de tävlandes försorg. Juryn har därigenom kunnat studera vissa aspekter som inte redovisats på skärmarna.

Juryn har också presenterat sitt arbete för stadsantikvarien Ann Charlotte Backlund och länsantikvarien Mats Jonsäter.

Juryn har under bedömningstiden i skede två haft fyra heldagsmöten. Mellan dessa möten har juryns ledamöter också arbetat individuellt och i mindre grupper. Juryn och den politiska referensgruppen har träffats vid två tillfällen.

Efter tävlingens första steg har planprocessen inletts med ett programskede där tävlingsprogram och de sex utvalda förslagen ingått i det samlade programunderlaget. Kring de olika nyckelfrågor som uppstått kring uppgiften har ett antal protokollförda rundabordssamtal förts med företrädare för olika remissinstanser. Planprogrammet har ställts ut under sommaren 2007, ett programsamråd har genomförts och remissvar har inkommit i månads-skiftet augusti/september.

DIREKTIVEN

Direktiven till de tävlande i steg två av tävlingen innefattade både generella utgångspunkter för det fortsatta arbetet med alla sex förslagen och individuella utgångspunkter för vart och ett av förslagen.

De tävlande skulle inte uppfatta dessa direktiv som förslag till specifika lösningar. Juryn önskade ett självständigt förhållningssätt till direktiven. Arkitekterna skulle själva avgöra vilka frågor de såg som relevanta för att utveckla sitt projekt enligt sin valda huvudidé och tävlingens övergripande målsättningar till den nivå som begärdes.

Det var av stor betydelse att de tävlande i sitt arbete värnade om de kvaliteter i respektive förslag som juryn bedömt som viktiga. Juryn har valt de sex förslagen på grundval av deras arkitektoniska, idémässiga och konceptuella kvaliteter och önskade att de skulle genomgå en utvecklingsprocess med bibehållande av dessa.

Under sitt utvecklingsarbete har det varit upp till förslagsställarna att bedöma vilka förändringar av förslagen som behöver ske för att uppnå målen i det ursprungliga programmet med de tillägg och förtydliganden som framkommer av juryns rapport och riktlinjer.

BEDÖMNING

Juryn har genom sitt arbete funnit att fyra aspekter varit utslagsgivande i valet av det vinnande förslaget:

- Att skapa en ny publik märkesbyggnad som står fram självklart i sitt läge och samtidigt ingår i symbios med Asplundhuset.
- Att den självklara kvaliteten i det nya kan vägas mot de befintliga höga kulturhistoriska värdena.
- Att skapa ett riktigt bra nytt bibliotek med generositet och generalitet som borgar för en långsiktigt god funktion.
- Att den nya helheten ska ingå i områdets långsiktiga stadsutveckling.

Juryn anser att samtliga förslagsställare har utvecklat sina förslag på ett bra sätt med lyhördhet för juryns instruktioner. Om utmaningen för arkitekterna har varit att deras projekt ska tåla en utveckling och en genomförandeprocess har utmaningen för juryn varit att föreställa sig hur förslagen kommer att te sig i verkligt utförande långt efter tävlingens slut. Placeringen vid Asplundbyggnaden är utmanande och svår. Tävlingen har visat att den är möjlig. Det går att uppfylla det grundläggande målet, att behålla stadsbibliotekets funktion som just stadsbibliotek, med Asplundhuset som en integrerad del i en ny framtida biblioteksfunktion.

Det är viktigt att pröva om förslagen kommer att klara en utvecklingsprocess. I utvecklingsarbetet i steg två gällde det för de tävlande att både svara mot juryns krav och primära önskemål och att i omarbetningen utveckla

förslagen för att nå sammantaget ännu större kvaliteter. Ett robust förslag bör kunna utvecklas mot mer självklara lösningar där nya kvaliteter infogas. Om utvecklingsfasen har lett till mer komplicerade lösningar eller kompromisser mellan olika kvaliteter har juryn bedömt att det kommer att bli svårt att nå de önskade målen i en fortsatt process.

Ett bedömningsarbete är en lärande och utvecklande process. I juryn möts olika kompetenser, perspektiv och utgångspunkter. En öppen dialog mellan de olika personerna i juryn är en förutsättning för ett lyckat juryarbete. Genom att pröva projektens helhet och detaljer mot programmets krav och önskemål och genom att tillsammans försöka visualisera ett verkligt utförande tränger juryn djupt in i projekten och kan jämföra och bedöma deras olika företräden. Med en ackumulerad stor och gemensam kunskap om projekten har juryn slutligen kunnat ta ett tryggt och enigt beslut.

KONTEXT

Vägning av nya kvaliteter och befintliga värden på kort och lång sikt

Platsen för Stadsbiblioteket är mycket betydelsefull ur många olika aspekter. Det finns kulturhistoriska, topografiska och immateriella värden. Platsen har stor betydelse i den kommande stadsutvecklingen som mötesplats och knutpunkt för kollektivtrafiken med stora människoströmmar. Stadsmiljön på platsen är mycket medvetet formad och bör utvecklas med samma medvetenhet. Den nya tillbyggnaden kommer att vara ett ytterligare steg i en historisk utveckling. Det är därför mycket viktigt att den nya byggnaden utformas klokt i relation till den existerande omgivningen och tillför kvaliteter till den framtida platsen.

En viktig förutsättning för tävlingen är att platsens stora kulturhistoriska värden vägs mot de kvaliteter som kan tillföras genom en ny offentlig märkesbyggnad. De tävlande skulle visa hur de ville lösa en sådan avvägning och motivera den. På lång sikt handlar ett ställningstagande till värdena på platsen inte bara om vad som finns där idag och vad som kan vinnas och eventuellt förloras i en sådan avvägning. I ett längre perspektiv ska Asplundhuset, kullen och den plats som kan skapas med en ny byggnad som helhet bilda det bestående värdet för framtiden. Till detta värde kommer också kopplingen och relationen till det framtida Odenplan. Projektet måste med mod och tillförsikt gestaltas så att den värdefulla helhet som skapas också kan få ett framtida kulturhistoriskt värde.

Lösningar med och utan annexen

Den nya biblioteksdelens funktionella självständighet har varit en huvudfråga vid prövningen av hur annexen kunnat bibehållas i olika lösningar. Det har varit viktigt för juryn att se om annexen kan få relevanta funktioner och samband om de behålls. Flera förslag försöker behålla

så mycket som möjligt av de befintliga byggnaderna och den struktur som finns på platsen och placerar i stor utsträckning sina förslag bakom annexen med delar av huset under kullen. Detta leder till flera komplikationer. Det nya projektet får ett mycket tillbakadraget uttryck och syns mindre i gatubilden och från Odenplan. Ofta leder lösningar med bibehållna annex också till osäkerheter kring var entréer är placerade, konstruktion, ljus i byggnaden och det nya bibliotekets funktion. I de förslag där annexbyggnaderna är borta har juryn funnit att flera nya kvaliteter kan tillföras platsen och bibliotekets funktionalitet. Utan annexen är det enklare att skapa tydligare entréer mot Odengatan och biblioteket blir mer närvarande i staden. Projekt utan annexen skapar större möjligheter att uppfylla kraven på ett nytt fungerande bibliotek, som tillsammans med Asplundbyggnaden uppfyller det begärda programmet.

Observatoriekullen – form och autenticitet

Observatoriekullens topografi och synlighet tillsammans med parklandskapet är betydelsefull och viktigt att värna och utveckla. Åsens krön och sida syns tydligt mot Sveavägen/Odengatan och de är gestaltade så att de speglar och förtydligar åsens ursprungliga form och vegetation. Parken med bäcken och dammen är Asplunds tillägg men de följer ett landskapsmässigt formspråk som relaterar till naturen själv. Det är också mycket viktigt att åsens krön i väsentliga delar är väl synligt från Odengatan. Detta norra krön återger åsens ursprungliga höjd och är ur den aspekten speciellt värdefullt. Men mellan annexen och kullen är den framträdande norra branten utgrävd och stadsbildsmässigt en utpräglad baksida och mindre värdefull.

Juryn anser att samtliga sex förslag har arbetat med relationen till kullen och de respekterar dess krön även om olika ställningstaganden har tagits. Förslagen ger olika förutsättningar för anslutningen till kullen, parken mot Sveavägen, och det samlade parkvägssystemet. Flera av förslagen har utvecklats mot att i än högre utsträckning gräva sig in under kullen och i vissa fall ersätta dess profil med nya konstruktioner som i olika hög utsträckning ska likna den ursprungliga åsens. Det är ett lovligt och intressant angreppssätt som juryn ville se utvecklat. Principiellt är det viktigt att bedöma kullens bevarande och autenticitet som grusas mot de förslag som till större delar ersätter kullens grus med byggnadskonstruktioner om än med bibehållen höjprofil. Dessa landskapsliknande lösningar med ett biblioteksinnehåll skapar ofta en osäkerhet om vad som är byggnad/tak, ursprunglig kulle och/eller nytt landskap. Förslagen *Dikthörnan* och *Cut* och i viss mån *Nosce te ipsum* ersätter kullens norrsida med takkonstruktioner med en profil och lutning som motsvarar kullens i större utsträckning än i steg ett av tävlingen. Juryn har bedömt att dessa i sitt utförande som helhet riskerar att uppfattas som tak med en klar åtskillnad till den naturliga kullen. Förslagen *Blanket* och *Book Hill* följer formen men gör tillägg som är avsiktligt tydliga byggnader. *Delphinium* skapar ett nytt parklandskap utan någon byggnad under kullen.

Förslagets relation till utvecklingsområdet Odenplan

I området kring Odenplan kommer stora förändringar att ske. De förutsättningar som gavs i ursprungsprogrammet finns kvar i steg två av tävlingen och har förtydligats.

Det mest avgörande projektet för platsens framtid är tillkomsten av den nya Citybanan med sin stora station kopplad till och belägen under Odenplans tunnelbanestation. Tunnelbanan planeras också att förlängas mot Karolinska sjukhuset. Fastigheterna kring Läkarhuset kommer sannolikt också att utvecklas och bland annat planeras en underjordisk galleria att byggas som kan förbinda biblioteket med de nya stationerna. Detta innebär en betydande ökning av antalet människor som kommer att röra sig i området – man beräknar att en tiodubbling kommer att ske, dvs upp till 100.000 resande per dag. Samtliga förslag skapar möjligheter att kopplas till de nya projekten. Juryn har värderat förslag som har bra förutsättningar för människor att strömma till det nya biblioteket från Odenplan och de nya stationerna, både inomhus och utomhus. Biblioteket kommer att bli ett mycket viktigt offentligt tillgängligt rum som kompletterar till den kommersiella utvecklingen i grannskapet. Det har också varit viktigt i bedömningen att entréerna i biblioteket på ett relevant sätt är synliga när man närmar sig byggnaden från Odenplan. Tävlingsprogrammet visade möjligheten att bygga över Gyldéngatan och skapa kopplingar till Läkarhuset både över och under gatunivån. Det finns också möjligheter att annonsera biblioteket mot Odenplan i det nya Läkarhuskvarteret och skapa access till biblioteket i gatunivån från detta i den framtida stadsbilden så framträdande skyltläge.

Dessa kopplingar till stora människoströmmar genom publika stationsmiljöer och kommersiellt utvecklade kvarter är viktiga för den framtida positionen för en ny publik byggnad som vänder sig till alla.

Kopplingen till Asplundhuset och relationen till husets nuvarande "baksida", den västra flygeln

Kopplingen mellan den nya biblioteksdelen och Asplundbyggnaden är viktig, både som gestalt och funktionell länk. Det är viktigt att det finns möjligheter för ett rikt flöde av människor och media mellan det nya sammanlagda bibliotekets alla delar. Eftersom dessa flöden ska upplevas naturliga och även vara tillgängliga bör de vara horisontella i så stor utsträckning som möjligt. Juryn är medveten om att denna fråga är mycket svår att lösa. Arkitektoniskt är den västra flygeln i nuvarande situation en utpräglad baksida med funktioner som lastintag med mera och delvis dold bakom en lägre mur. Tunnelbanans dragning i ett yttligt läge skapar också konstruktionsmässiga komplikationer. Rotundan i Asplundbiblioteket ligger upplyft från Odengatans nivå vilket innebär att någonstans i det nya biblioteket måste denna nivåskillnad överkommas. Lösningar som innebär att kopplingen görs enbart i ett källarplan där människor måste röra sig både ned och upp anser juryn inte vara någon principiellt bra

lösning. Däremot kan en kombination med en koppling i marknivå fungera. En direktentré mot Odengatan med så få höjdskillnader som möjligt i förening med en sådan koppling tycks vara den principiellt mest framkomliga lösningen. De förslag som innebär dockning av den nya biblioteksdelens mot Asplundhuset i ett övre plan har inte utvecklats så att de övertygat juryn om denna möjlighet.

I fråga om den fjärde flygeln har juryn bedömt att huset bör betraktas som en avslutad helhet. När Asplundhuset återställs i samband med tillbyggnaden av det nya biblioteket ser juryn inget principiellt hinder att också denna tidigare "baksida" exponeras som en del av den omistliga arkitekturen.

Byggnadens möjlighet att förmedla kontakt mellan Odengatan och Observatorielunden

Tävlingsprogrammet efterfrågade möjligheter att förbättra tillgängligheten till den övre delen av kullen. På grund av höjdskillnaden blir gångvägar och trappor upp på kullen mindre tillgängliga för alla men kan likväl skapa unika platser och trevliga uterum. En lättfunnen, fullt tillgänglig, möjlighet att komma upp på kullen genom biblioteket från Odengatan med möjlig koppling till tunnelbanan har juryn särskilt värderat. Det är också viktigt att biblioteket får en fungerande entré på kullen och på det sättet stimulerar till besök därifrån. Detta ökar i sin tur attraktiviteten med fler besökare till Observatorielunden som park. En ökad tillgänglighet till kullen gör att biblioteket kan intressera en besökare som egentligen är på väg någon annanstans. En förutsättning för detta är att byggnaden i sig utformas så att den är lätt orienterbar och har en logistik som underlättar ett sådant flöde av människor mellan Odengatan och Observatorielunden. Förslagen har löst detta på skilda sätt med olika grad av tydlighet. *Delphinium* och *Book Hill* bildar i hela sitt anslag en bokstavlig brygga upp till kullen. Både *Blanket* och *Nosce te ipsum* har tydlig access till kullen medan *Dikthörnan* utvecklar ett eget gångvägssystem på mellan-nivå. Minst tydlig i detta avseende är *Cut*.

BIBLIOTEKS-FUNKTIONER

Visionen

Visionen är att det nya biblioteket ska vara ljust, öppet och kommunikativt. Redan i det första tävlingsprogrammet formulerades denna vision och den ska fortsatt vara vägledande i utvecklingen av det nya biblioteket.

Stockholm är en nordligt belägen stad med en lång mörk årstid och stadsbiblioteket med sitt norrvända läge bör ta tillvara allt det ljus som står till buds. När de sex förslagen valdes att gå vidare till det andra steget i tävlingen var juryn medveten om att de förslag som låg dikt intill eller under kullen skulle ha större svårigh-

ter att uppfylla visionen om att skapa ett bibliotek som flödade av dagsljus och arkitekterna uppmanades att särskilt utveckla sina projekt ur denna aspekt. Förslagsställarna har också på ett mycket bra sätt utvecklat dem och andelen dagsljusbelysta rum har ökat genom större ljusintag och ett medvetet arbete med indirekt ljus. Flera av de projekt som ligger nedgrävda har nödgats utvidga andelen underjordiska ytor utan direkt belysning för att klara programkraven.

Öppenhet och kommunikation

Biblioteket ska upplevas som en öppen plats för möten mellan människor och mellan människor och media. Själva byggnaden ska vara synlig och välkomnande. Det ska vara lätt att hitta in och lätt att orientera sig i biblioteket. Biblioteket ska vara omväxlande och erbjuda varierade miljöer, både tysta och livliga, för upplevelser, läsning och för studier, enskilt eller i grupp. Det ska uppmuntra och underlätta kommunikation och delaktighet. Men också kontemplation och eftertanke. Det ska möta den som vill utträta några snabba ärenden lika väl som flanören. Hela biblioteket ska välkomna barn och ungdomar, människor med funktionshinder, samt både ovana och målmedvetna användare.

För att biblioteket ska upplevas som öppet, tryggt och generöst har juryn bedömt att lättfunna entréer och entrérum där besökare lätt kan orientera sig är betydelsefulla. Det ska vara logiskt och lustfyllt att navigera mellan de olika avdelningarna på olika sätt, utan för många återvändsgränder. Det är också viktigt att byggnaden stöder många olika sätt att använda biblioteket, att det finns olika typer av rum och utrymmen som lätt kan förändras efter aktuellt behov. Huset ska vara en inspirerande plats, där möten, samarbete, samtal och utbyte av information och erfarenheter sker mellan besökarna, mellan personal och besökare och i användandet av olika media. Biblioteket ska vara en unik frizon mellan arbete/skola och hem, där människor kan mötas tvärs över sociala och kulturella gränser och få redskap för att lösa problem och bilda ny kunskap i fria skapande kulturella uttryck.

Komplementära funktioner och ett naturlig samband

Sammanfattningsvis är det möjligt att få ett fungerande bibliotek i samtliga förslag men vid utvärderingen har det varit viktigt att finna det bibliotek som kan bli morgondagens där den nya och gamla biblioteksdelens bildar en helhet. Den nya delen av biblioteket ska komplettera Asplundbyggnaden, de kvaliteter som saknas i den ena delen av det nya biblioteket ska finnas i den andra. Ett naturligt flöde och dialog mellan de två biblioteksdelarna är därför av betydelse. Svårigheter att skapa enkla och naturliga passager finns i flera av förslagen.

Juryn har sökt egenskaper i förslagen som stöder de önskade nya kompletterande funktionerna. I den bedömningen har det varit viktigt att det finns många olika sorters rum, att det finns möjligheter att ha olika delar av biblioteket öppet vid olika tider på dygnet och att det

finns många möjliga vägar att röra sig genom byggnaden. I flera av förslagen är det svårt att orientera sig eftersom man inte får en naturlig överblick över biblioteket – ett öppet entrérum där det är lätt att identifiera den principiella uppbyggnaden av biblioteket är viktigt – det är möjligt att åstadkomma i till exempel *Blanket*, *Delphinium*, *Dikthörnan* och *Book Hill*. *Cut* och *Nosce te ipsum* erbjuder inte den möjligheten på ett naturligt sätt. Det nya biblioteket ska inbjuda till besök av både dem som söker systematiskt och dem som spontant ”ramlar in”. Därför är det viktigt att mötet med besökaren känns spännande, välkomnande och samtidigt rofyllt som kontrast till det intensiva stadslivet utanför.

GENOMFÖRANDE

Konstruktion

Flera av förslagen kräver omfattande urschaktningar och uppförande av stödmurar i grusåsen. I programmet till steg två i tävlingen uttrycktes att dessa schaktningar skulle utformas på ett sådant sätt att ingreppen i kullen minimeras samt att ras och sättningar inte uppstår i kullen under byggtiden. Rent konstruktionsmässigt är det möjligt att underbygga kullen men det kan medföra extra kostnader och kräver noggrann projektering, konsekvenserna är svåra att bedöma i detta skede. I utvecklingsfasen av tävlingen har flera av förslagen, trots detta önskemål om minimerade ingrepp, snarare utvecklats till att ta större utrymmen under åsen och annexen i anspråk. I övrigt bygger förslagen på konventionella konstruktionsmetoder.

Eftersom flera av förslagen i steg ett av tävlingen byggde över tunnelbaneröret, ibland med mycket små mått mellan tunnelbanetunnelns tak och föreslagen byggnad, gjordes ytterligare undersökningar för att ge de tävlande så korrekt information som möjligt inför steg två i tävlingen. Samtliga förslag som berör tunnelbanan bedöms ha förutsättningar att klara en överbyggnad av tunnelbanan och luftningsschaktets placering.

Den största miljöpåverkan i ett långt perspektiv ligger i byggnadens energianvändning. Den bestäms av en rad faktorer som utformning, klimatskal, installationer, brukarvänlighet och drift. De projekt som bygger vid kullen har stora möjligheter att utnyttja dess massa för att stabilisera inomhusklimatet och minska miljöbelastningen genom energilagring och energiutvinning. Flera av förslagen bygger på en stor andel glasfasader vilket kan motiveras av det norrvända läget men det är en lösning som behöver utvecklas för att nå önskade energimässiga kvaliteter. Om annexen behålls får projektet totalt sett en större fasadarea, vilket innebär större energiförluster.

Kostnader

Det är väsentligt att projektet kan utföras inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit (625–795 MSEK i 2006 års kostnadsläge) och med det lokalprogram som gäller för tävlingen. En bedömning,

som baserats på projektens programuppfyllelse, ytor och lokaleffektivitet samt tekniska lösningar och även i viss utsträckning den framtida driften och förvaltningen av byggnaden, har gjorts. I ett tidigt skede av ett projekt är det svårt att göra säkra ekonomiska kalkyler och ytorna blir den största utslagsgivande faktorn. Tekniska lösningar, konstruktion och drift är mer svårbedömda. I detta skede blir en liten byggnad nästan alltid billigare än en större även om den innehåller komplexa tekniska konstruktionsmässiga lösningar. Till detta kommer också en bedömning av komplexiteten i lösningarna som sådana. Graden av komplikation och lösning, till exempel genom många små och uppdelade ytor, påverkar hur effektivt ytorna kan användas och därmed både programuppfyllelsen och kostnadsbildningen. Med en översiktlig kalkyl som underlag har juryn gjort en bedömning av de kostnads- mässiga riskerna och möjligheterna i respektive förslag som bygger på yteffektivitet, konstruktion, utvecklingsbarhet och påverkan på befintliga byggnader och miljö. Om ett förslag innehåller ytor utöver de som begärs i programmet kan förutsättningar för en kommersiell uthyrning i vissa delar prövas.

Tillgänglighet

För det nya biblioteket gäller som helhet mycket höga krav på tillgänglighet för besökare med olika typer av funktionshinder och olika typer av behov. Utöver den nationella svenska normeringen på detta område kommer Stockholms stad som byggherre och förvaltare av den nya biblioteksbyggnaden att tillämpa stadens mer skärpta krav, vilket framgick av direktiven till steg två i tävlingen.

Flera förslag uppfyller inte tillgänglighetskraven fullt ut, men skulle vid en bearbetning kunna förbättras. Men det finns också förslag vars principiella layout bygger på mycket stor andel lutande plan, många små nivåskillnader och som är svårorienterade. De kommer därigenom att få mycket stora svårigheter att uppfylla tillgänglighetskraven. Det är viktigt att projektet som helhet på ett naturligt sätt skapar förutsättningar för ett lika användande av biblioteksfunktionerna för alla. Juryn bedömer att det inte är möjligt att rekommendera för utförande förslag med svagheter av principiell karaktär i tillgängligheten i grundlösningen.

Brand

En övergripande bedömning av respektive förslag har gjorts från brandsäkerhetssynpunkt. Inget av förslagen har några avgörande brister från brandsäkerhetssynpunkt även om vissa kräver stor andel tekniska lösningar. Samtliga förslag med underjordslösningar kommer att behöva fler nödutgångar och är mer komplexa att lösa. Sannolikt kommer det att ställas krav på tillkommande ytor för de lösningar som går djupt in i kullen för att tillgodose brandutrymningsvägar. Detta påverkar i sin tur projektets omfattning och kostnadsbildningen.

INDIVIDUELLA BEDÖMNINGAR

Förstapris:

DELPHINIUM

Architect Dipl. Ing. Heike Hanada, LABORATORY OF ART AND ARCHITECTURE

Medverkande: Ivan Dimitroff, Enno Efkes, Johannes Kettler



Förslaget lyfter fram det nya biblioteket som en ny, synlig, offentlig byggnad på ett förtjänstfullt sätt. Platsen får en funktionell ny publik byggnad, åsens norra sida utvecklas och framhävs och Asplundbyggnaden får ett nytt värdigt sammanhang. I stadsbilden bildar det en tydlig fond till Asplundhuset i den klassiska vyn från Odengatan. Det skapar en distans till Asplundhuset som möjliggör för två märkesbyggnader att ingå en symbios på platsen med tydligt utrymme och respektavstånd för bägge. Den låga podiebyggnaden med dess elegant cirkulära trädgårdsrum skapar en övergång och en koppling mellan de två byggnaderna. Återställandet av kullen och dess utsträckning ned i den nya trädgården skapar också ett omslutet landskapsrum av ovanlig kvalitet i staden. Den tysta, ”hemliga”, trädgården bildar tillsammans med den återställda åsens sluttning ett nytt offentligt rum i staden väl åtskilt från den bullriga Odengatan. Detta yttre rum upplevs genom hela den sekvens av inre rum som löper genom biblioteket. Därigenom skapas i det nya biblioteket både orienterbarhet och överblick mot det yttre stadsrummet med Asplundhuset. Högdelen återger och tydliggör kullens profil i mötet mellan byggnad och mark på vägen upp från Odengatan upp till krönet. Den halvtransparenta fasaden kan i bokstavlig mening spegla kullen och landskapsrummet.

Delphinium bygger sin unika kvalitet på ett antal väl preciserade utgångspunkter i stadsrummet som är klart definierade i sin gestaltning, både som enskilda formelement och som delar av en helgjuten helhet. *Delphinium*

är ett skickligt utfört förslag, känsligt, klart och med kvalitet som en ny ikon. Det blir ett mycket vackert tillägg till den stockholmska arkitekturen. Det framstår i sin självklara position och enkelhet som ett gott svar på hur en ny märkesbyggnad kan skapas i vår tid.

Projektet har ett tema som anspelar på Asplunds arkitektur utan att imitera den. Formspråket har ett klart släktskap med Asplunds egen grammatik i form av klara enkla geometriska former och subtil detaljering. Asplundbyggnadens solenna, mörka slutenhet kontrasteras av en ljus öppenhet, men med samma omsorg i detaljeringen och med lekfulla referenser till rotundans form i gården och de rundade interiörerna.

Genom sin placering utmed Gyldéngatan utnyttjar förslaget den minst värdefulla delen av kullens brant invid vändplanen. Byggnadens översta del ligger dock utanför tävlingsområdets gräns. Juryn har bedömt detta som betydelsefullt för byggnadens proportionering och det formmässiga grepp som avspeglar kullens profil. Att högdelen i sin översta del brutits ut från den stora volymen är viktigt för det skalmässiga mötet med Observatoriet.

Delphinium svarar bäst mot visionen om ett ljust, öppet och kommunikativt bibliotek. Projektet har en mycket stor potential att utvecklas till ett väl fungerande bibliotek enligt visionerna i programmet. Det stora gemensamma öppna rummet i gatuplanet fördelar publiken antingen upp i ämnesavdelningarna i högdelen eller till Asplundbyggnaden. Biblioteket blir ett erbjudande för den förbipasserande då lågdelen med huvudentrén ligger



längs Odengatan. Den associerar till Asplunds förslag om saluhallar i detta läge från 1926, även om det nu gäller en "kunskapens saluhall". Huvudentrén erbjuder en stund att läsa dagens tidning, en kopp kaffe, att ta en genväg genom biblioteket till Sveavägen undan vädret eller en bekväm väg upp till Observatorieparken. Genom den låga byggnaden kan man ana kullen och den skyddade gården. Ämnesavdelningarna är upplyfta i högdelen och där är det aldrig mer än ett par meter till ljuset och utsikten över Observatorielunden, den lugna gården eller staden. I högdelen finns ämnesavdelningarna med sina många olika funktioner där svängda lysande trapphus med genomskinliga väggar gör det möjligt att orientera sig i byggnaden. Byggnadens bredd och proportioner gör att det finns stora möjligheter att skapa ett mycket funktionellt bibliotek. Biblioteket är närvarande i staden och de som besöker det har hela tiden kontakt med omgivningen och andra delar av biblioteket. Projektet har också stor potential att utvecklas mot projekten kring Citybanan och Läkarhuset.

Högdelen fasad är både hemligheten och lösningen i projektet. I presentationerna ger projektet intryck av en solid vit byggnad – men i själva verket är den en semi-transparent modellerad glasbyggnad som visar vilken verksamhet som pågår i huset under alla tider på dygnet. Fasaden kan ges olika egenskaper och den kan både skydda verksamheten och visa upp den. När mörkret tättnar över Vasastan kommer byggnaden att lysa upp och inbjuda till samtal eller bara att vara en stund för sig själv.

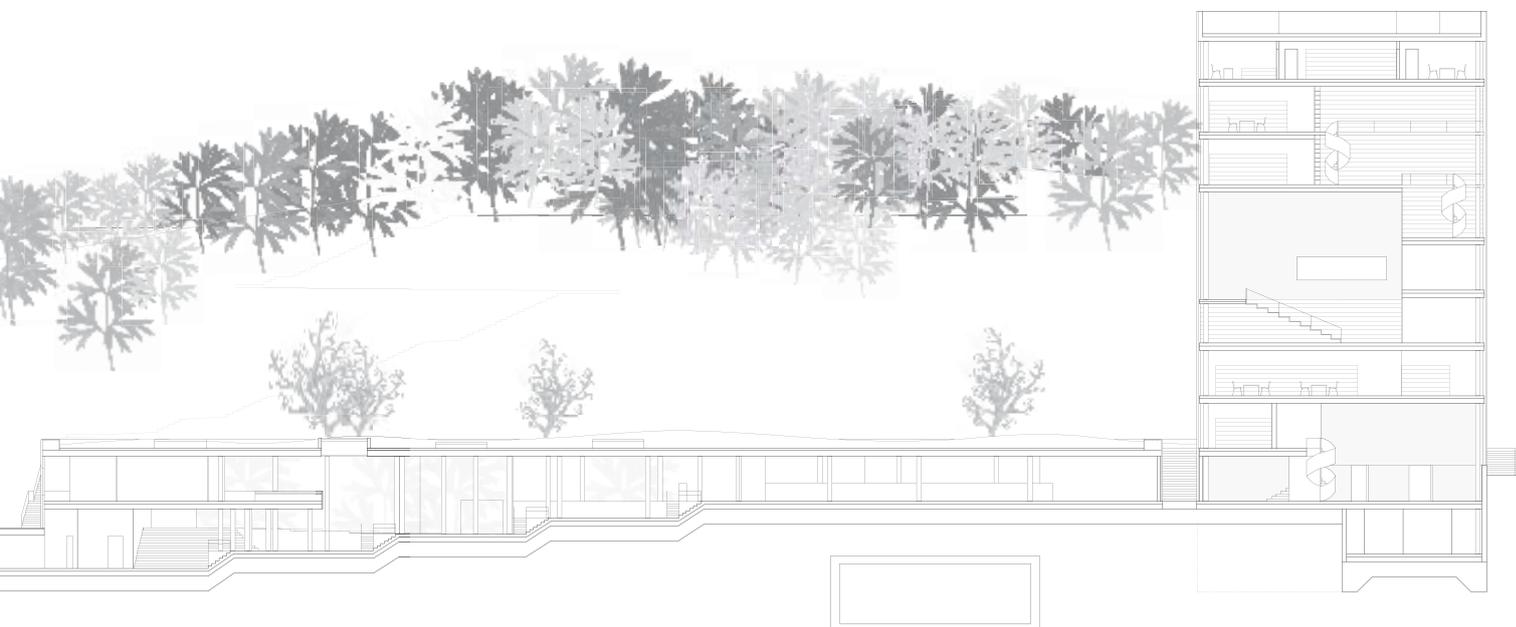
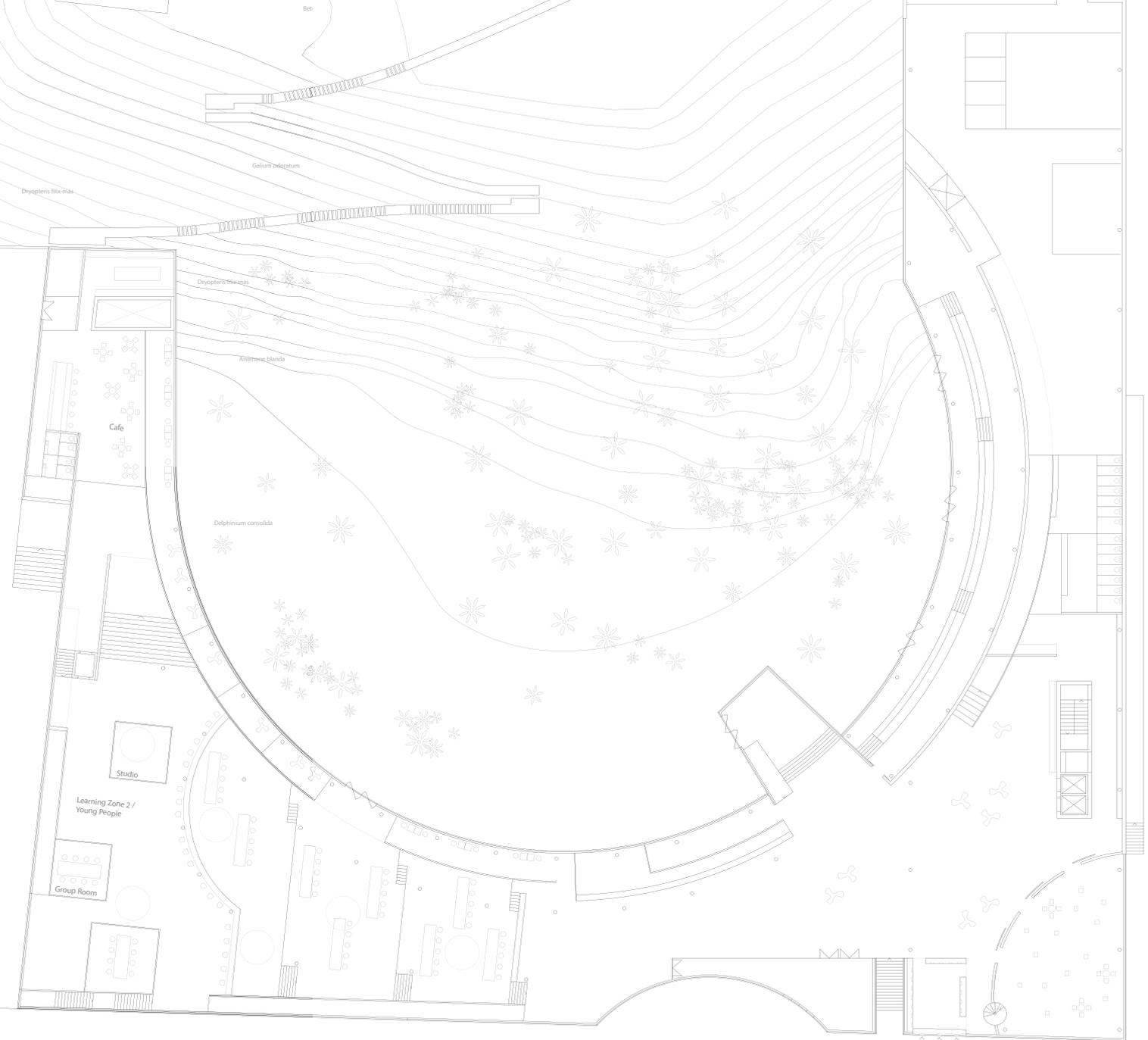
Speciellt intressant är att utveckla de skiftande uttryck som fasaden ger under dagtid, under den mörka årstidens långa skymning och nattetid. Likaså när den speglar kullens täta grönska eller avskalade grenverk. Det finns möjligheter att låta den glasade fasaden vara mer öppen eller sluten beroende på behov. I den fortsatta processen, och i byggnadens fortsatta liv, kan fasaden förändras och anpassas. I verkligt utförande bör det transparenta intrycket förstärkas, vilket kommer att göra byggnaden ännu mer levande. Integrationen av det dekorativa mönstret är speciellt viktigt att utveckla.

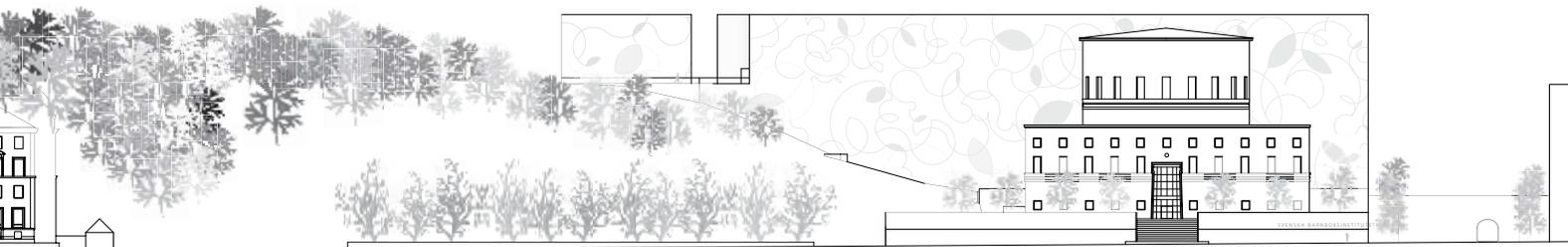
Delphinium är ett mycket lågmålt presenterat förslag, som har krävt ett närmare studium för att dess kvaliteter ska lysa fram. De har förutsättningar att bli mycket starka. Redovisningen har ett lätt antytt och skissmässigt anslag.

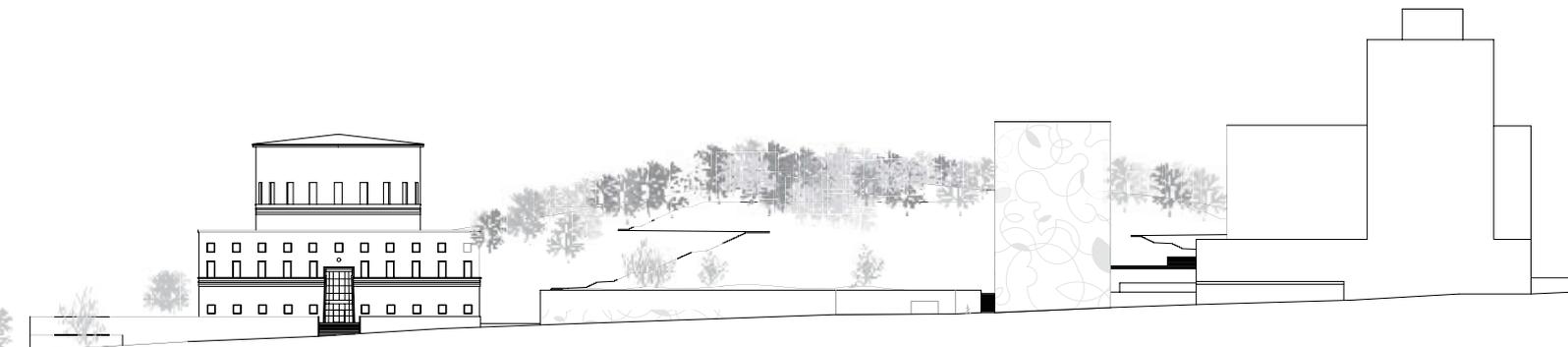
Det är viktigt när förslaget ska konkretiseras till en verklig byggnad att stor omsorg ägnas åt att i alla tekniska utföranden bevara och utveckla förslagets skira lätthet och den precisa detaljering som projektet kräver. Vid prövning av olika lösningars utvecklingsbarhet har juryn funnit att det finns en robust grundstruktur i projektet som lätt kan utvecklas.

Delphiniums helhetslösning innebär sammanfattningsvis att nya kvaliteter tillförs i en omfattning som kan balansera den kulturhistoriska förlust som blir konsekvensen av att de tre annexbyggnaderna försvinner. Platsen får en funktionell ny publik byggnad, åsens norra sida utvecklas och framhävs och Asplundbyggnaden får ett nytt värdigt sammanhang.









Delat tredjepris:

CUT

PALEKO ARCH STUDIJA

Lag: Rolandas Palekas, André Baldisiuté, Bartas Puzonas, Alma Palekien, Akvile Brazauskaitė, Monika Zemlic, Gilma Teodora Gylyté, Dzugas Karalius, Lina Suziedelyté

Cut har en konceptuellt mycket stark idé och det precisa snittet i kullen är ett genialt sätt att ge Asplundbyggnaden ett helt nytt sammanhang. Det finns en komplexitet i förslaget trots dess enkla idé, projektet är både synligt och undagömt. Den övre skänkeln går djupt in i kullen utanför tävlingsområdets gräns men återger i sin takutformning kullens profil och något av dess grönska i den terrasserade takkonstruktionen. Ingreppet i kullen blir dock mycket stort och byggnaden påtagligt märkbar intill kullens kvarvarande krön.

I genomarbetsfasen har arkitekterna lyckats överkomma flera av de svårigheter som juryn identifierade i det första steget av tävlingen. Genom att samla alla publika biblioteksfunktioner i den inre av snittets skänkel löses de problem med långa avstånd mellan olika delar som fanns i ursprungsförslaget, men tyvärr på bekostnad av att stora delar av bibliotekets publika lokaler hamnar under mark. Genom en mycket klok, inkännande anslutning till Asplundhuset genom en av ljusgårdarna har man sluppit den osäkra brolösningen mellan de två biblioteksdelarna och Asplundhuset står fortsatt fritt. Kopplingen in till Asplundhuset är ytterligt välplacerad, men drabbas av svårigheter med rampanslutningar och låga takhöjder.

Det som är förslagets stora konceptuella förtjänst med processionen fram till den djupt liggande huvudentrén i den stora skärningen är samtidigt dess stora funktionella

brist. Den försänkta entrépunkten kopplas mot det stora sammanbindande underjordiska biblioteksplanet genom en serie trappade plan. Den sinnrika uppdelningen i nivåer försvårar dock användningen genom allt för många åtskilda funktionella delytor som måste sammanbindas med ramper. Detta försvårar både överblick och orienterbarhet men är allvarligast genom sin bristande tillgänglighet.

Annexen tycks vid en första anblick finnas kvar i sin helhet. I själva verket är de underbyggda med nya konstruktioner och inbyggda i ett konstruerat landskap som sluttar in mellan husen. Detta konstruerade landskap kan ge en illusion av att ett snitt har gjorts i kullen och landmassan "skjutits" framåt mot Odengatan. Att den sluttande takkonstruktionen skulle ge ett intryck av ett landskap med bevuxen grön yta, speciellt i den delen som sluttar ned mot annexen, är mindre trovärdigt då det egentligen är en omfattande takkonstruktion med långa ljusslitsar. Juryn tvivlar på att detta grepp vid ett genomförande skulle få den verkan som illustrerats.

När det gäller bibliotekets funktioner är de i det bearbetade förslaget mer samlade men det är ändå svårt att få en bra överblick – arkitekterna har haft svårigheter att finna logiska enkla lösningar på logistiken i byggnaden. Den enkla idén skulle behöva lika självklara lösningar i sina detaljer för att verkligen tåla en genomförandeprocess.



Delat tredjepris:

DIKTHÖRNAN

Mauri Korkka, architect SAFA, ARKKITEHDIT MAURI KORKKA KIRSTI RANTANEN

Medarbetare: Hugo Castaneda Chavez (student), Luca de Gol (student), Kirsti Rantanen, architect SAFA, Markku Pääkkönen artist, 3D model: Adactive Oy, White model: Seppo Rajakoski



Det nya glasade hörnet i mötet med Asplundhuset är iscensatt med en känsla som närmar sig Asplunds egen och är förslaget stora kvalitet. Byggnaden omfamnar Observatoriekullen och ger den ett stadgande fundament som innehåller de nya biblioteksfunktionerna samtidigt som det skapar ett nytt möte mellan Asplundhuset och parken, samt med annexen och Odengatan. Konceptet bygger på en tydlig skillnad mellan Asplundhuset och den nya biblioteksdelen. Det känsliga mötet mellan det gamla och det nya har behållits i bearbetningen även om den nya delen har förskjutits mot Gyldéngatan för att lämna biblioteksparken mot Odengatan friare. Även anslutningen till Observatorieparken har lösts förtjänstfullt genom förskjutningen av volymen mot Gyldéngatan.

Förslaget har i sin vidare bearbetning kunnat lösa det mesta av tävlingsprogrammet inom tävlingsområdets gränser. Speciellt hörnet i podiedelen av byggnaden mot Asplundhuset i delen mot Sveavägen ligger utanför tävlingsområdet. Juryn fann det ändå värt att pröva med tanke på förslaget stora idémässiga kvalitet och att tävlingsprogrammet medger överskridande av denna gräns för lösningar som motiveras av kopplingen till Asplundhuset.

Förslaget har däremot inte utgått från det dramatiska mötet mellan byggnaderna i den inre dispositionen.

Det inre vågformade atriet i biblioteksrummet varken relaterar eller kontrasterar till Asplundbyggnaden och stöder inte heller en bra biblioteksfunktion. Byggnadens övre del med täta lanterniner som tagit form efter kullen kommer sannolikt att uppfattas som en konstruerad byggnadsdel med tydlig åtskillnad från kullens anslutande mark och grönska.

Ett nytt torg skapas genom att ett av annexen tas bort och huvudentrén får en större förplats. Samtliga tre annex skulle möjligen kunna finnas kvar och då skulle platsen kunna bli mer intim och bättre stämma med förslaget tillbakadragna uttryck. Det finns en ambivalens i den föreslagna lösningen med ett nästan monumentalt torg framför den mycket tillbakadragna byggnaden och anonyma entrén. Placeringen av huvudentrén vid det förstörade bibliotekstorget och den smala länken över till Asplundhuset saknar båda tydliga motiv i relation till huvudgreppet. Kopplingen till Asplundhuset är fortfarande mycket minimalistisk och kommer knappast att räcka för en större rörelse av människor mellan de två byggnaderna.

Biblioteksfunktionerna har utvecklats och en större del av byggnaden ligger under kullen. Bibliotekets funktioner är fortfarande schematiskt redovisade och ganska konventionella men tydliga och möjliga att utveckla.

Delat fjärdepris:

BLANKET

Stephen Taylor and Dirk Brockmann, STEPHEN TAYLOR ARCHITECTS

Medarbetare: Antonia Lippman, Norma Tollmann



Byggnaden har utvecklats från att i steg ett närmast varit ett byggt landskap där åsens profil övergått i ett tak med ljusschakt till att nu mer anta karaktären av en byggnad. Detta gäller främst anslutningen till kullen vid Asplundhuset och fasaden mot Odengatan där hela sektionerna höjts till regelrätta byggnadsfasader. Sammantaget har detta gjort byggnadens uttryck mindre tydligt och inte varit till dess fördel i den vidare bearbetningen. Konceptet att vara en hybrid mellan hus och kulle har till stor del gått förlorat.

Den nya huvudentrén är nu klart markerad vid en förplats som är direkt tillgänglig från Odengatans nivå. Den tidigare fasadmässiga elegansen och den formmässigt säkra övergången till Asplundhuset har dock ersatts av mer krävande byggnadsvolymer utan dessa relationer. Den fjärde flygeln döljs fortfarande till hälften på ett säkert sätt. Vid entrétorget får också Asplundhuset en ny entré som kompletterar den underjordiska länken mellan biblioteksdelarna. Men entrén är fortfarande något otydlig.

I det första steget av tävlingen var juryn osäker på hur taket skulle kunna användas och förslagsställarna har tydligt tagit ställning till att det ska vara tillgängligt och

kunna befolkas. Det ger i illustrationerna ett livligare intryck. Juryn bedömer dock att det komplexa taklandskapet med lanterniner, trappor och ramper med räcken inte är tillräckligt trovärdigt för att kunna tillföra det stadsliv i anslutning till Observatorielunden.

Det sammanhållande biblioteksrummet med sina terrasser har kvar sitt uttryck men har utvecklats. Det inre samlande rummet är attraktivt, mer artikulerat och välbelyst än i det första steget av tävlingen. Det terrasserade biblioteket är ett beprövat koncept för moderna bibliotek men skapar samtidigt en läsning i dispositionen som kan vara till förfång för den större integration av medier som är detta nya biblioteks förutsättning. Även rörelsemönstret blir mera styrt och kontrasten skarp mellan det stora terrasserummet och de innanföriggande djupa rummen utan dagsljus in mot kullen.

Förslagsställaren har på ett förtjänstfullt sätt arbetat in juryns synpunkter och gjort den inre dispositionen mer överskådlig och lättorienterad. För en besökare är det tydligare hur man rör sig mot huvudtrapphusen och hissarna för att sedan kunna använda trapporna mellan terrassnivåerna. Detta innebär dock en viss begränsning i möjligheten till mer spontana rörelsemönster.

Delat fjärdepris:

THE BOOK HILL

Jakob Steen Christensen and Jan Yoshiyuki Tanaka, JAJA ARCHITECTS ApS

Lag: Julie Braarud, Nora Aursand Iversen, Carina Refsing Nissen, Tomas Peter Lund, Sophie Mönster Nykjaer

Förslaget har ett slående uttryck vars exteriör speglar interiörens rörelse och kopplar Odengatan upp till kullen.

Logistiken i huset är i princip en av tävlingens bästa, där långsamma slingrade vägar genom biblioteket blandas med snabba genvägar. Detta ger både en snabb överblick och möjlighet till en blandning mellan livligare och lugnare rum inom biblioteket. Men konceptet bygger på att större delen av de publika rummen är placerade på eller vid lutande plan. Förslagsställarna har inte lämnat denna princip trots att det gör biblioteket både svårt att använda för rörelsehindrade och mycket tungarbetat för

bibliotekspersonalen. Detsamma gäller taklandskapet som ser inbjudande ut men som i realiteten är fysiskt krävande för besökaren att använda. Tyvärr har förslagsställarna inte förmått att bemästra de problem som projektet innebär när det gäller tillgängligheten. Biblioteksrummen är vackra och ljusa trots att konceptet bygger på att byggnaden ligger dikt intill kullen.

Kopplingen till Asplundbyggnaden har inte förändrats alls, den är generös och landar på rotundaplanet men kan inte annat än beskrivas som brutal, även om den tydliggör att de två byggnadernas verksamhet hör ihop.



Delat fjärdepris:

NOSCE TE IPSUM

Nicola Braghieri, ARCHITETTO NICOLA BRAGHIERI

I steg ett gav förslaget ett intryck av att "sampla" Asp-lunds arkitektur. Detta har nu utvecklats till ett eget uttryck med murpelare och glasytor. Förslagsställaren har också förenklat den sammanbindande lågbyggnaden mot kullen och den är lättare att orientera sig i med överljus och ljusgårdar. Konsekvensen har blivit att högdelen ökat så markant i volym att den rubbar balansen mot kullen, dess krön och siluett.

Av respekt för den existerande kompositionen ligger de nya byggnaderna bakom annexen mot kullen och i en högre byggnad vid Gyldéngatan. De nya funktionerna ligger inkilade mellan och bakom annexen och försöker också använda annexen till biblioteksfunktioner i så stor utsträckning som möjligt. Ett fjärde annex föreslås på Spelbomskans torg. Gränderna mellan annexen omvandlas till gårdsrum.

I utvecklingsfasen har mycket av detaljeringen utvecklats på ett positivt sätt. Förslaget till entrélösning är inte övertygande då det fjärde annexet närmast skymmer entrén istället för att framhäva den. Den högre byggnaden har blivit betydligt tjockare och innehåller ett atrium. Atriet sträcker sig från Odengatans entrénivå i elva våningarnas höjd. Det blir svårt att klara en stimulerande visuell koppling hela vägen upp genom huset. I och med att högdelen blivit större för att klara fler funktioner har den också förlorat sin elegans.

I biblioteket finns det många olika typer av rum som kan användas på många olika sätt och ligger i sekvenser, flera av dem öppnar sig mot omgivningen. Ordningen kompletterar Asp-lundhusets axiala uppbyggnad.



HEDERSOMNÄMNINGEN

Juryn har valt att utse ett antal hedersomnämningar. Dessa kan ha en enskild kvalitet som juryn vill premiera eller ha visat på ett principiellt sätt att lösa uppgiften som varit ett viktigt underlag för juryns övriga ställningstaganden.

Hedersomnämning:

BRASS

Gert Wingårdh, Jonas Edblad, Filip Rem,
WINGÅRDH ARKITEKTKONTOR AB
Medarbetare: Daniel Frickeus, Pieter Siems.

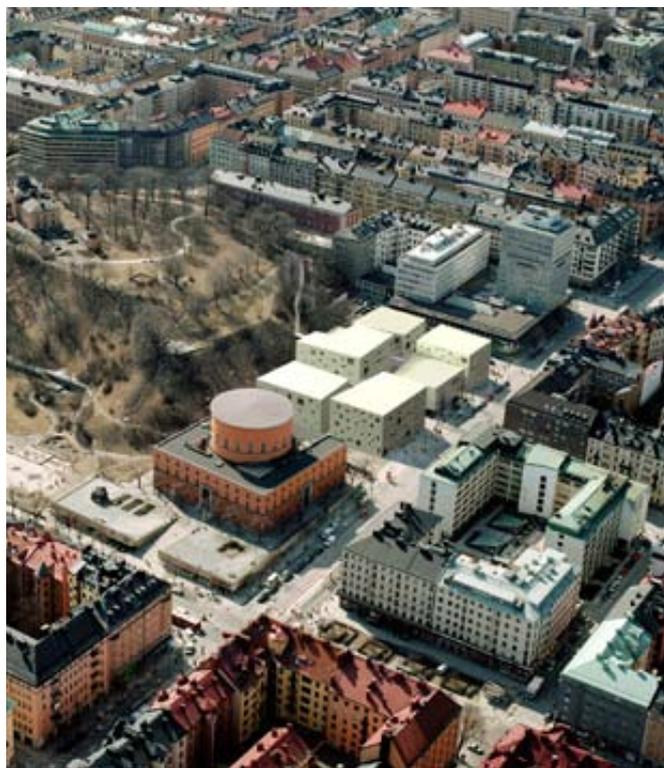


Förslaget stora kvalitet ligger i dess ytterst tydliga helhetsgrepp med det nya biblioteket bokstavligen "inspänt" mellan Asplundhuset och det bevarade tredje annexet mot Gyldéngatan. Det är det enda som på ett övertygande sätt visat en lösning som genom sin dockning mot Asplundhuset motiverar en borttagning av den fjärde flygeln. Förslaget representerar idealbilden av ett funktionellt bibliotek med klara funktionella zoner och en tydlig offentligt inbjudande entrédel mot Odengatan.

Hedersomnämning:

OZ

Sara Gutarra and Andri Gartmann,
S+A, GARTMANN+GUTARRA
Medarbetare: Chantal Zwingli



Asplundhuset kompletteras här på ett förtjänstfullt och småskaligt sätt med flera mindre volymer där den nya biblioteksdelen ligger som en liten by av mindre byggnader på ett gemensamt podium. Genom detta kan man enkelt orientera sig mot de enskilda delarna. Dessa har givits en stimulerande yttre arkitektonisk form. Förslaget kan ses som en omtolkning av den existerande principen med annexen, fast med anpassade funktioner.

Hedersomnämmande:

SILENT HILL

Joakim Larsson Architecte DESA, LYN_ ARCHITECTS

Medarbetare: Marc Younan Architecte DPLG, Samuel Neves Architecte DESA



Förslaget är en av de intressantaste lösningarna av biblioteket i en höghusdel med en fin koppling till kullen. Genom förskjutningar och skärningar i biblioteksplanen har fina inre rumsliga samband skapats. En stor kvalitet

ligger i högdelens intressanta fasad som en fond till Asplundhuset. Fasadens uppglasade spalter bildar ett lysande grafiskt mönster mot Odenplans natthimmel.

Hedersomnämmande:

TEMPLE FORUM WAREHOUSE

Jonathan Woolf, WOOLF ARCHITECTS

Medarbetare: Carlos Sanches, Ben Wright, Barry Stirland

Ett renodlat höghusförslag med ett sluttande lågt podium som anspelar på samma geometriska tydlighet i uppbyggnaden som Asplundhuset. Fasadens strikta murverk och klassiska fönsteraxlar understryker släktskapen med Asplundhusets konstruktiva enkelhet. Det låga podiet an knyter till Asplunds ursprungsförlag till saluhallsbyggnad utmed Odengatan. Biblioteksfunktionerna fördelas förtjänstfullt i en generell funktionell byggnad och entrézon i podiedelen.



JURYNS BESLUT

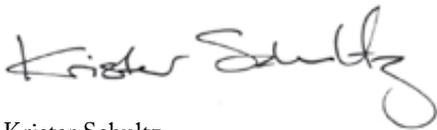
Juryen har enhälligt beslutat att utse förslaget *Delphinium* till vinnare i tävlingen och rekommenderar förslaget för utförande. Förslagsställaren erhåller ett pris om 400.000,- SEK.

Juryen har också enhälligt beslutat om följande övriga priser och hedersnämningar.

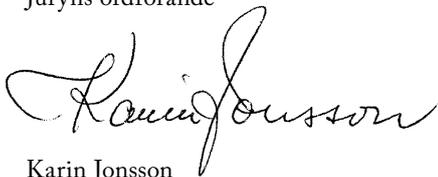
Delat 3e pris: Förslagen *Cut* och *Dikthörnan*.
Förslagsställarna erhåller vardera 150.000,- SEK.

Delat 4e pris: Förslagen *Blanket, the Book Hill* och *Nosce te ipsum*.

Fyra hedersnämningar delas ut till förslagen *Brass*, *OZ*, *Silent Hill* och *temple forum warehouse*.



Krister Schultz
exploateringsdirektör, Exploateringskontoret
Juryens ordförande



Karin Jonsson
projektledare, Stadsledningskontoret



Inga Lundén
stadsbibliotekarie, Kulturförvaltningen



Sten Wetterblad
fastighetsdirektör, Fastighetskontoret



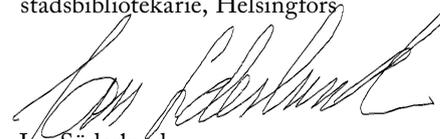
Ingela Lindh
stadsbyggnadsdirektör, arkitekt MSA, Stadsbyggnadskontoret



Per Kallstenius
stadsarkitekt, arkitekt SAR/MSA, Stadsbyggnadskontoret



Maija Berndtson,
stadsbibliotekarie, Helsingfors



Jan Söderlund
professor och arkitekt SAFA, Helsingfors



Christer Larsson
stadsbyggnadsdirektör, arkitekt SAR/MSA, Malmö



Kjetil Thorsen
arkitekt MNAL, utsedd av Sveriges Arkitekter



Adam Caruso
architect, utsedd av Sveriges Arkitekter

